

ПРОЄКТ

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ
«ЛІКАР СУДОВО - МЕДИЧНИЙ ЕКСПЕРТ - ЦИТОЛОГ»

(дата внесення до Реєстру кваліфікацій)

ЗАТВЕРДЖЕНО

I. Назва професійного стандарту

Лікар судово-медичний експерт-цитолог

II. Загальні відомості професійного стандарту

1. Основна мета професійної діяльності

Проведення судово-медичних експертиз з метою встановлення в слідах на речових доказах наявності клітин тканин людини, визначення їх видової, групової, статевої і органо-тканинної приналежності з використанням знань в галузі судової медицини і спеціальних цитологічних методів і методик.

2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»

Секція Q	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Розділ 86	Охорона здоров'я	Група 86.9	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я	Клас 86.90	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я

3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»

Лікар судово-медичний експерт-цитолог, 2229.2.

4. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій

- Лікар судово-медичний експерт-цитолог, 7 рівень НРК.
- Лікар судово-медичний експерт-цитолог II кваліфікаційної категорії, 7 рівень НРК.
- Лікар судово-медичний експерт-цитолог I кваліфікаційної категорії, 7 рівень НРК.
- Лікар судово-медичний експерт-цитолог вищої кваліфікаційної категорії, 7 рівень НРК.

5. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

- диплом на другому (магістерському) рівні вищої освіти (магістра або спеціаліста¹) за напрямом підготовки «Медицина», спеціальністю «Лікувальна справа»;

¹ Відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу XV Закону України № 1556-VII «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста (повна вища освіта) прирівнюється до вищої освіти ступеня магістра.

- документ (свідоцтво, сертифікат тощо) про проходження інтернатури за спеціальністю «Судово-медична експертиза» з наступною спеціалізацією з «Судово-медичної цитології»;

- сертифікат про присвоєння професійної кваліфікації «Лікар судово-медичний експерт-цитолог II кваліфікаційної категорії (7 рівень НРК)» виданий уповноваженим на це законодавством суб'єктом;

- сертифікат про присвоєння професійної кваліфікації «Лікар судово-медичний експерт-цитолог I кваліфікаційної категорії (7 рівень НРК)» виданий уповноваженим на це законодавством суб'єктом;

- сертифікат про присвоєння професійної кваліфікації «Лікар судово-медичний експерт-цитолог вищої кваліфікаційної категорії (7 рівень НРК)» виданий уповноваженим на це законодавством суб'єктом;

- документ (диплом, сертифікат тощо), виданий суб'єктом, уповноваженим законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійної або часткової професійної кваліфікації та надбання додаткових навичок, знань та умінь, які підтверджують здатність до фахового виконання завдань у відповідності до професійного стандарту «Лікар судово-медичний експерт-цитолог»;

- документ (диплом, сертифікат тощо), виданий суб'єктом, уповноваженим законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійної або часткової професійної кваліфікації (щодо професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах).

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

1. Здобуття професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри та інші уповноважені суб'єкти	Суб'єкти освітньої діяльності
Лікар судово-медичний експерт-цитолог	-	Підготовка на другому (магістерському) рівні вищої освіти (магістра або спеціаліста) за напрямом підготовки «Медицина», спеціальністю «Лікувальна справа». Проходження інтернатури за спеціальністю «Судово-медична експертиза» з наступною спеціалізацією з «Судово-медичної цитології».

2. Професійний розвиток

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри та інші уповноважені суб'єкти	Суб'єкти освітньої діяльності
Лікар судово-медичний експерт- цитолог II кваліфікаційної категорії	стаж роботи за професійною кваліфікацією «Лікар судово-медичний експерт- цитолог» II кваліфікаційної категорії понад 5 років.	
Лікар судово-медичний експерт-цитолог I кваліфікаційної категорії	стаж роботи за професійною кваліфікацією «Лікар судово-медичний експерт- цитолог» I кваліфікаційної категорії понад 7 років.	
Лікар судово-медичний експерт-цитолог вищої кваліфікаційної категорії	стаж роботи за професійною кваліфікацією «Лікар судово-медичний експерт- цитолог» вищої кваліфікаційної категорії понад 10 років	

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації

Передбачено обов'язкове проходження безперервного професійного розвитку, що може здійснюватися шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти відповідно до вимог законодавства. Інструктаж з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежного захисту проводиться один раз на рік. Підтвердження професійної кваліфікації або кваліфікаційної категорії здійснюється відповідно до вимог законодавства.

IV. Аббревіатури, скорочення

ЕСОЗ	електронна система охорони здоров'я
МІС	електронна медична інформаційна система

V. Опис трудових функцій

1. Трудові функції, компетентності, знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
A. Організація надання послуг в галузі судово-медичної цитології судово-слідчим органам	A1. Здатність застосовувати у професійній діяльності законодавчі, нормативно-правові акти України, міжнародні та інші документи, що стосуються організації надання послуг з судово-медичної цитології	A1.31. Нормативно-правові акти, що діють у сфері організації надання послуг з судово-медичної цитології. A1.32. Міжнародні документи з питань організації надання послуг з судово-медичної цитології. A1.33. Володіти державною мовою. A1.34. Теоретичні та практичні аспекти роботи судово-медичної цитології. A1.35. Методи, інструменти збору та аналізу інформації. A1.36. Основні принципи роботи з оргтехнікою, комп'ютером і відповідні програмні засоби.	A1.У1. Дотримуватись положень та вимог законодавчих, нормативно-правових актів і документів, що діють у професійній діяльності лікаря судово-медичного цитолога. A1.У2. Застосовувати у професійній діяльності норми надання послуг з судово-медичної цитології. A1.У3. Застосовувати державну мову під час виконання службових обов'язків відповідно до Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної". A1.У4. Використовувати основні методи та засоби отримання, зберігання, обробки	A1.К1. Взаємодіяти з колегами, пацієнтами, зацікавленими сторонами. A1.К2. Доносити до працівників інформацію щодо оновлення / введення в дію нормативних документів.	A1.B1. Відповідальність за якість надання послуг в галузі судово-медичної цитології судово-слідчим органам A1.B2. Відповідальність за своєчасне та належне оформлення документації.

			інформації, роботу на комп'ютері, в тому числі в мережі Інтернет.		
	A2.Здатність виконувати професійну діяльність з дотриманням вимог охорони праці та протипожежної безпеки	A2.31.Інструкції з охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки в лабораторії. A2.32.Основні правила санітарії, гігієни та попередження інфекційних захворювань. A2.33.Принципи здорового способу життя.	A2.У1. Дотримуватися правил та норм охорони праці, протипожежної безпеки. A2.У2. Користуватися інструкціями з охорони праці та пожежної безпеки. A2.У3. Проводити перевірку справності обладнання, заземлення та інших засобів захисту. A2.У4. Застосовувати засоби індивідуального та колективного захисту. A2.У5. Дотримуватися правил санітарії, гігієни та попередження інфекційних захворювань в лабораторії. A2.У6. Організувати працю та життєдіяльність лікаря судово-медичного цитолога в охороні здоров'я, відповідно до принципів здорового способу життя.		

	А.3.Здатність організувати та проводити прийом документів про призначення експертиз та речових доказів до них.	А3.31.Володіти теоретичними та спеціальними знаннями щодо професійної діяльності лікаря судово-медичного цитолога та застосувати їх на практиці. А3.32. Правила організації прийому документів про призначення судово-цитологічної експертизи та речових доказів. А3.33.Права та обов'язки судово-медичного експерта, що визначені процесуальним законодавством України. А3.34.Терміни виконання та правила видачі «Висновку експерта» з речовими доказами.	А3.У1. Проводити консультації щодо правильності призначення судово-цитологічних експертиз, вилучення, упакування та транспортування речових доказів у відділення судово-медичної цитології. А3.У2. Формулювати питання в залежності від обставин справи, які можуть бути вирішені в ході проведення судово-медичної експертизи речових доказів. А3.У3.Пояснювати почерговість виконання експертиз в галузі судової медицини. А3.У4. Пояснювати необхідність надання біологічних зразків для порівняння. А3.У5. Забезпечувати відповідні умови зберігання речових доказів до початку дослідження.		

	A4. Здатність вести робочу документацію, в тому числі і в електронній формі з судово-медичної цитології.	A4.31. ПК на рівні користувача. A4.32. Інструкцію з діловодства.	A4.У1. Володіти основними принципами роботи на ПК. A4.У2. Вести робочу документацію згідно з номенклатурою справ відділення. A4.У3. Створювати архів відділення у паперовій та електронній формі.		
	A.5.Здатність професійно пояснювати отримані результати.	A.5.31. Теоретичні та практичні засади принципів цитологічних та серологічних досліджень.	A.5.У1. Об'єктивно та ґрунтовно трактувати отримані результати.		
Предмети та засоби праці: Законодавча та нормативно-правова база; нормативно-методична та фахова література; посібники; оргтехніка; засоби зв'язку; мережа Інтернет; письмовий стіл; стілець; шафа для літератури; канцелярське приладдя; сейф для зберігання документації; халат медичний; засоби індивідуального захисту.					
Б. Організація проведення судово-цитологічних експертиз	Б.1.Здатність оцінювання отриманої інформації необхідної для проведення судово-	Б1.31. Процедуру прийому речових доказів та комунікацію зі слідчими органами з метою збору фахової інформації.	Б1.У1. Систематизувати дані, отримані під час проведення прийому речових доказів та відповідної документації.	Б1.К3. Узгоджувати планові завдання із безпосереднім керівником.	Б1.В1. Відповідальність за дотримання вимог і процедур проведення судово-

	цитологічної експертизи.	Б1.32. Методики судово-медичної цитології.	Б1.У2. Грамотно та чітко реєструвати документацію в прошнурованих журналах, в тому числі у електронній формі.		цитологічних експертиз.
	Б.2. Здатність проводити огляд та опис речових доказів.	Б2.31. Нормативно-правові акти щодо дотримання всіх вимог упакування та цілісності речових доказів. Б2.32. Методичні рекомендації з вимогами щодо придатності дослідження та опису речових доказів. Б2.33. Правила пошуку слідів біологічного походження.	Б2.У1. Виконувати професійний огляд упакування речових доказів. Б2.У2. Звіряти інформацію на упакованих речових доказах з інформацією, наданою в документації. Б2.У3. Проводити заміри упаковки, в якій знаходяться речові докази. Б2.У4. Оцінити придатність речових доказів для проведення судово-цитологічної експертизи. Б2.У5. Здійснювати опис речових доказів, враховуючи всі характерні ознаки та наявні пошкодження. Б2.У6. Проводити пошук слідів біологічного походження на речових доказах та підготовку		Б1.В2. Контролювати правильність роботи приладів, лабораторного обладнання. Б1.В3. Контролювати недопущення внесення неправильних даних.

			матеріалу для подальших досліджень. Б2.У7. Описувати розташування слідів біологічного походження за двома взаємно перпендикулярними лініями. Б2.У8. Вказувати розміри плям, помарок, слідів, їх колір, форму, краї, степінь просочування та ущільнення. Б2.У9. Кожній плямі, помарці, сліду, які будуть досліджувати-ся, надавати номер об'єкта.		
	Б3. Здатність планувати поетапне виконання наданої судово-цитологічної експертизи.	Б3.31. Актуальні та сучасні методи та методики при проведенні судово-цитологічних експертиз. Б3.32. Перелік і порядок застосування медичної апаратури, обладнання та реагентів, призначених для проведення судово-цитологічних експертиз.	Б3.У1. Скласти поетапний план виконання судово-цитологічної експертизи. Б3.У2. Вибирати оптимальну та доцільну комбінацію методів та методик дослідження при проведенні судово-цитологічної експертизи.		
	Б.4. Здатність фахово проводити	Б4.31. Володіти теоретичними та спеціальними знаннями	Б4.У1. Визначати обсяг проведення судово-		

	всі види досліджень	щодо виконання всіх видів судово-цитологічних досліджень. Б4.32.Документацію, необхідну для проведення всіх видів досліджень. Б4.33. Основні цілі та принципи судово-медичної цитології. Б4.34. Перелік і порядок застосування стандартних та альтернативних методів дослідження, які використовуються під час проведення судово-цитологічної експертизи. Б4.35. Правила цільового, безпечного застосування засобів та обладнання, призначеного для проведення судово-цитологічних досліджень. Б4.36. Методики виявлення наявності крові, слини, поту, клітин піхвового епітелію, клітин ротової порожнини, клітин прямої кишки, сперми та інших виділень.	цитологічної експертизи. Б4.У2. Вибирати оптимальну та доцільну комбінацію методів і форм проведення судово-цитологічних досліджень. Б4.У3. Користуватися мікроскопами, допоміжними пристроями та іншим обладнанням для проведення судово-цитологічних досліджень. Б4.У4. Встановлювати наявність крові, слини, поту, сперми та інших виділень на речових доказах. Б4.У5. Встановлювати видову, групову, статеву та регіональну належність крові. Б4.У6. Визначати кров менструального походження. Б4.У7. Визначати наявність в слідах на речових доказах клітини піхвового епітелію, клітини слизової		

		Б4.37. Схему дослідження мікрослідів крові на речових доказах. Б4.38. Схему дослідження слідів слини. Б4.39. Схему дослідження піхвових виділень. Б4.310. Схему визначення менструального походження крові. Б4.311. Методику дослідження волосся. Б4.312. Методику виготовлення цитологічних препаратів і їх дослідження. Б4.313. Методики та правила встановлення статевої належності слідів біологічного походження. Б4.314. Методику та правила встановлення органо-тканинної належності клітин шляхом вивчення їх цитоморфологічних особливостей в препаратах, пофарбованих акридиновим оранжевим. Б4.315. Методику визначення естрогенної	оболонки рота, клітини прямої кишки. Б4.У8. Встановлювати групову, статеву та органо-тканинну належність клітин. Б4.У9. Встановити відповідний титр сироваток для реакції кількісної абсорбції аглютининів, абсорбції елюції, реакції "змішаної аглютинації" по ізосерологічній системі АВО. Б4.У10. Встановлювати статеву належність волосся. Б4.У11. Диференціювати клітини тваринного походження від рослинних клітин і псевдоклітинних утворень. Б4.У12. Визначити глікогеновий індекс та індекс дозрівання. Б4.У13. Визначити фетальний гемоглобін цитологічним методом в якісній модифікації. Б4.У14. Проводити контроль виконання		

		насиченості організму за результатами кольпоцито-логічного дослідження мазків вмісту піхви. Б4.316.Методику встановлення групової належності клітин методом виявлення групоспецифічних антигенів за допомогою реакції "змішаної аглютинації". Б4.317. Принципи виявлення антигенів у слідах крові та виділеннях за допомогою реакції кількісної абсорбції аглютининів і абсорбціїелюції. Б4.318. Принципи диференціювання крові плода і дітей раннього грудного віку від крові дорослої людини. Б4.319.Методику вивчення секрету молочних залоз з метою визначення терміну вагітності або факту колишніх пологів.	судово-цитологічних експертиз.		
	Б.5. Здатність аналізувати	Б5.31. Принципи проведення аналізу	Б5.У1. Аналізувати та оцінювати хід		

	результати проведених досліджень.	судово-цитологічних досліджень. Б5.32. Сучасну літературу за фахом.	виконання судово-цитологічної експертизи. Б5.У2. Послідовно викладати результати дослідження. Б5.У3. Детально обґрунтувати отримані результати. Б5.У4. Грамотно та чітко реєструвати отримані результати в прошнурованих журналах, в тому числі і в електронній формі.		
Предмети та засоби праці: Законодавча та нормативно-правова база, нормативно-методична та фахова література, посібники; засоби зв'язку, оргтехніка, мережа Інтернет; шафа для літератури, письмовий стіл, стілець, шафа для зберігання речових доказів, сейф для зберігання документації, шафа сушильна, термостат, центрифуга, стерео-міроскоп, мікроскоп люмінісцентний, мікроскоп світловий, ваги лабораторні; лампа Вуда; лабораторний посуд; реактиви; метр, ліній-ка та штангенциркуль, які пройшли метрологічну перевірку; медичний інструментарій (пінцети, скальпелі, скарифікатори, ножиці); канцелярське приладдя; халат медичний; засоби індивідуального захисту; Інструкції з питань охорони праці, протипожежної безпеки; дезінфекційні засоби.					
В. Консультування в галузі судово-медичної цитології	В.1. Здатність професійно надавати консультативну допомогу з питань судово-медичної цитології правоохоронним органам.	В1.31. Володіти правилами проведення судово-медичних експертиз у відділенні судово-медичної цитології. В1.32. Права та обов'язки лікаря судово-медичного експерта, що визначені процесуальним законодавством України.	В1.У1. Комунікувати з правоохоронними органами. В1.У2. Виконувати консультативно-дорадчі та координаційні функції, спрямовані на поліпшення співпраці з правоохоронними органами.	А1.К1. Взаємодіяти з колегами, пацієнтами, зацікавленими сторонами. В1.К1. Взаємодіяти з суміжними службами. В1.К2. Доносити інформацію.	В1.В1. Самостійно застосовувати засоби цифрового зв'язку та відповідати за якість даних, що поширюються. В1.В2. Відповідальність за якість надання

		V1.33.Нормативно-правову базу та законодавство про судово-медичну експертизу, що регламентує діяльність органів та установ судово-медичної служби. V1.34. Порядок і процедуру щодо способів відібрання речових доказів. V1.35. Терміни відібрання біоматеріалу та речових доказів. V1.36. Вимоги до умов зберігання речових доказів. V1.37. Почерговість призначення проведення судово-цитологічної експертизи. V1.38. Методики судово-медичної цитології. V1.39. Основні засади професійної етики та деонтології.	V1.У3. Формулювати питання в залежності від обставин справи та вилученого біоматеріалу, які можуть бути вирішені під час проведення судово-цитологічної експертизи. V1.У4. Правильно вилучати сліди біологічного походження на місцях події з метою їх подальших досліджень. V1.У5. Підготувати до упакування, упакувати та транспортувати об'єкти досліджень. V1.У6. Інформувати про терміни виконання експертиз. V1.У7. Інформувати про можливості та нові методи досліджень в судово-медичній цитології. V1.У8. Використовувати вміння комунікації та обґрунтування методик судово-цитологічної експертизи.	V1.К3. Узгоджувати інтереси та позиції різних сторін.	консультації, інформації.

	В.2.Здатність надавати консультації іншим фахівцям з питань судово-медичної цитології	В2.31. Принципи взаємодії у професійному середовищі з колегами з інших відділень лабораторії. В2.32. Взаємодіяти у професійному середовищі з судовими експертами інших районів.	В2.У1. Надавати консультації з питань судово-цитологічної експертизи співробітникам з інших відділень для більш об'єктивного та методично правильного проведення судово-цитологічної експертизи В2.У2. Взаємодіяти та залучати інших спеціалістів для більш точного та детального проведення судово-цитологічної експертизи		
Предмети та засоби праці: Законодавча та нормативно-правова база; нормативно-методична та фахова література; посібники; оргтехніка; засоби зв'язку; мережа Інтернет; письмовий стіл; стілець; шафа для літератури; канцелярське приладдя; сейф для зберігання документації; халат медичний; засоби індивідуального захисту; фахова література з питань охорони праці, протипожежної безпеки.					
Г. Провадження освітньої, просвітницької та науково-методичної діяльності з судово-медичної цитології	Г.1. Здатність здійснювати освітню, просвітницьку діяльність з питань судово-медичної цитології.	Г1.31. Процедуру організації та координації освітнього процесу. Г1.32. Процедуру, методи і форми проведення інструктажу та навчання з питань судово-медичної цитології.	Г1.У1. Організовувати та проводити навчально-методичну роботу з питань судово-медичної цитології.	Г1.К1. Узгоджувати плани проведення освітньої, просвітницької та науково-методичної діяльності з судово-медичної цитології із безпосереднім керівником.	Г1.В1. Створювати сприятливу робочу атмосферу в колективі. Г1.В2. Впроваджувати методи наставництва.
	Г.2. Здатність здійснювати науково-методичну	Г2.31. Процедуру організації науково-методичної діяльності.	Г2.У1. Брати участь у розробленні та поширенні навчально-методичних матеріалів з		

	діяльність з питань судово-медичної цитології.	Г2.32. Методи та засоби знаходження, вибору, оцінювання, обговорення та застосування результатів наукових досліджень в експертній, науковій, освітній та адміністративній діяльності	питань судово-медичної цитології.		
Предмети та засоби праці: Законодавча та нормативно-правова база; нормативно-методична та фахова література; посібники; оргтехніка; засоби зв'язку; мережа Інтернет; письмовий стіл; стілець; шафа для літератури; канцелярське приладдя; сейф для зберігання документації; халат медичний; засоби індивідуального захисту.					
Д. Проведення адміністративної діяльності з питань судово-медичної цитології	Д.1. Здатність здійснювати адміністративну діяльність з питань судово-медичної цитології	Д1.31. Сутність адміністративної діяльності з питань судово-медичної цитології Д1.32. Аналіз ефективності організації роботи та управлінський контроль. Д1.33. Координацію роботи лаборанта та молодшої медичної сестри. Д1.34. Принципи професійної етики та деонтології.	Д1.У1. Організовувати роботу персоналу у відділенні судово-медичної цитології. Д1.У2. Здійснювати координацію роботи лаборанта та молодшої медичної сестри. Д1.У3. Принципи професійної етики та деонтології.	Д1.К1. Ефективно застосовувати принципи професійної комунікації та етики у роботі з пацієнтом та колегами. Д1.К2. Проводити роз'яснювальну роботу серед працівників щодо організації роботи, оформлення документації.	Д1.В1. Вживати заходів щодо недопущення внесення неправильних даних у облікову та звітну документацію. Д1.В2. Контролювати виконання працівниками інструкцій, технологій виконання робіт.
Предмети та засоби праці: Законодавча та нормативно-правова база; нормативно-методична та фахова література; посібники; оргтехніка; засоби зв'язку; мережа Інтернет; письмовий стіл; стілець; шафа для літератури; канцелярське приладдя; сейф для зберігання документації; халат медичний; засоби індивідуального захисту, фахова література з питань охорони праці, протипожежної безпеки.					

Е. Організація професійного розвитку	Е.1. Здатність здійснювати безперервний професійний розвиток.	Е1.31. Методи та засоби застосування нових науково-доказових даних, діючих у межах затверджених методик з питань судово-медичної цитології. Е1.32. Сутність та принципи науково-доказових методів судово-цитологічної експертизи. Е1.33. Вимоги чинної нормативно-правової бази щодо безперервного професійного розвитку. Е1.34. Засоби та методи підтримки безперервного навчання.	Е1.У1. Проходити курси спеціалізації, тематичного удосконалення, передатестаційні цикли. Е1.У2. Проводити оцінку нових методів судово-цитологічної експертизи, впроваджувати та застосовувати їх у своїй професійній діяльності. Е1.У3. Проводити аналіз показників ефективності та якості надання послуг з судово-медичної цитології. Е1.У4. Оцінювати власні потреби для професійного розвитку. Е1.У5. Брати участь у конференціях, семінарах, нарадах.	Е1.К1. Комунікація в колективі навчального / сертифікаційного закладу. Е1.К2. Компетентна взаємодія з широким колом фахівців, зацікавленими сторонами щодо професійного розвитку, наукової та/або професійної діяльності.	Е1.В1. Креативність, ініціювання проєктів. Е1.В2. Самоорганізація відповідно до правил професійного розвитку. Е1.В3. Готовність до систематичного навчання.
	Е.2. Здатність розробляти заходи та пропозиції щодо удосконалення судово-медичної цитології в межах своєї компетентності.	Е2.31. Вимоги та норми якості надання судово-цитологічної експертизи Е2.32. Основні характеристики методик проведення судово-цитологічної експертизи. Е2.33. Вимоги норм охорони праці, безпеки	Е2.У1. Розробляти стандартні операційні процедури, пов'язані з методиками роботи судово-цитологічної експертизи.		

		життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності.			
Предмети та засоби праці: Законодавча та нормативно-правова база; письмовий стіл; стілець; оргтехніка; мережа Інтернет; канцелярське приладдя; засоби зв'язку; нормативно-методична та фахова література; посібники; шафа для літератури; сейф для зберігання документації; халат медичний; засоби індивідуального захисту; фахова література з питань охорони праці, протипожежної безпеки.					

2. Цифрові компетентності²

Цифрові компетентності (Ц)	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Ц1 – здатність до загальної цифрової грамотності	Знати комп'ютерні та мобільні пристрої, базове програмне забезпечення, застосунки та професійне прикладне програмне забезпечення, найбільш розповсюджені онлайн-сервіси, периферійні пристрої введення та виведення інформації, підключення до провідної та безпроводної комп'ютерної мережі. Знання пошукових сервісів, розуміння професійних інформаційних потреб, стратегій пошуку інформації, засобів перевірки надійності джерел, зі створення та обробки цифрового контенту, цифрової ідентичності та управління нею. Знати про можливі ризики у цифровому середовищі, про необхідність захисту комп'ютерних пристроїв, безпечне підключення до мережі Інтернет, електронну ідентифікацію, контроль доступу,	Вміти використовувати комп'ютерні та мобільні пристрої, програмне забезпечення, застосунки та професійне прикладне програмне забезпечення. Організувати цифрове робоче місце. Здійснювати перегляд, пошук і фільтрування даних, інформації та цифрового контенту, оцінювання та інтерпретація даних, інформації та цифрового контенту, управління даними, інформацією та цифровим контентом. Здійснювати захист даних, здоров'я і благополуччя, дотримання конфіденційності інформації і контроль доступу в ЕСОЗ. Вміти діяти згідно з відповідними вказівками, протоколами, правилами та	Інформувати та комунікувати відповідно до трудових функцій зі сторонами та учасниками трудової взаємодії.	Самостійно (або з учасниками трудової взаємодії) використовувати цифрові пристрої.

² Джерело: «Концептуально-референтна рамка цифрових компетентностей працівників сфери охорони здоров'я та забезпечення розвитку інформаційної культури, цифрової грамотності (цифрової освіченості), кібербезпеки і кібергігієни працівників сфери охорони здоров'я» (затверджено Міністерством з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації від 06 жовтня 2023 року).

	політику безпеки. Знати способи захисту персональних даних і приватності, захист даних в Інтернеті і хмарному середовищі, захист власного здоров'я і благополуччя в цифровому просторі, захист даних і дотримання конфіденційності при використанні сервісів ЕСОЗ, порядок дій під час виникнення ситуацій кіберзагроз та методи їх уникнення, локальну політику безпеки. Знання найважливіших правових положень щодо захисту прав пацієнтів, які користуються електронною охороною здоров'я. Знати про Рамку цифрової компетентності працівника охорони здоров'я, її структуру, сфери, компоненти та їхні дескриптори; про інструменти оцінювання рівня цифрової компетентності.	заходами щодо використання різних медіа, інформації, даних і контенту. Діяти відповідно правового регулювання ЕСОЗ. Удосконалювати рівень власної цифрової компетентності.		
Ц2 – здатність до роботи з даними в ЕСОЗ	Знати складові ЕСОЗ, її структурну організацію та форми представлення інформації; правила навігації, способи введення / обробки даних. Знати взаємодію ЕСОЗ з іншими системами і реєстрами та порядок обміну інформації між ними. Знати особливості інтерфейсу МІС, яким користується заклад	Вміти визначати тип і формат інформації / даних та приймати відповідні рішення про спосіб їх фіксації та опрацювання в ЕСОЗ. Вміти оперувати різними елементами даних про пацієнта; перегляд, пошук і фільтрація даних пацієнтів. Вміти створювати запити / формувати вибірки за різними	Інформувати та комунікувати відповідно до трудових функцій зі сторонами та учасниками трудової взаємодії	Самостійно (або з учасниками трудової взаємодії) використовувати цифрові пристрої. Самостійно відповідати за своєчасність обміну та якість цифрових даних.

	охорони здоров'я, особливостей доступу до бази даних. Знати професійні стандарти, що підтримують уніфікацію структури та змісту передачі медичної інформації. Знати основи статистичної обробки інформації та візуалізації медичних даних. Знати вимоги щодо збору цифрових даних для підтримки клінічного кодування та процесів управління даними. Знати клінічні протоколи, орієнтовані на різні медичні стани, інструкції щодо призначень для різних груп пацієнтів. Знати структуру та організаційно-управлінську модель інформаційної екосистеми охорони здоров'я України (електронної охорони здоров'я та електронної системи охорони здоров'я).	параметрами / отримувати дані; обробляти та редагувати їх; вносити медичні та персональні дані до ЕСОЗ та інших систем, реєстрів. Застосовувати структуровані дані у плануванні та моделюванні медичних послуг. Вміти добирати та застосовувати цифрові технології для обробки та аналізу даних. Вміти практично користуватись термінологією клінічного кодування, базами клінічних кодів і класифікаторів, клінічних протоколів станів пацієнта, виконувати їх сортування в цифровому середовищі. Вміти класифікувати компоненти екосистеми (локальні, регіональні, спеціалізовані тощо), визначати їхню суб'єктність/належність / підпорядкованість і вирішувати завдання. Вміти впорядковувати дані відповідно до вимог різних систем.		
ЦЗ – здатність до цифрової комунікації, взаємодії та співпраці у цифровому середовищі	Знати цифрові засоби та технології для обміну даними, інформацією та цифровим контентом, цифрові інструменти дистанційної взаємодії. Знати про стратегії та методи	Вміти використовувати відповідні цифрові засоби та технології для професійного спілкування, поширення та обміну даними, інформацією та цифровим контентом.	Погоджувати зі сторонами та учасниками трудової взаємодії план (графік) комунікацій. Інформувати сторони	Самостійно (або з учасниками трудової взаємодії) обирати засоби цифрового зв'язку. Самостійно відповідати за

	взаємодії з пацієнтами та колегами за допомогою цифрових засобів, включаючи засоби для спільної роботи над проектами, обміну документами та робочою інформацією. Знати електронний документообіг. Знати законодавство про телемедицину, теледіагностику, телеконсультування та лікування, телемедичні засоби і методи, телемедичну мережу, організацію онлайн-комунікацій і консультацій “лікар-пацієнт”, “лікар-лікар”, телеконсилиуми; віддалений моніторинг стану пацієнта; дистанційне оперування, телеприсутність / телеасистування. Знати загальні правила ведення електронних медичних записів, формування електронних направлень, медичних висновків, виписки електронних рецептів тощо.	Вміти ефективно взаємодіяти з іншими зацікавленими сторонами, такими як державні інституції, страхові компанії тощо, здійснювати документообіг в електронному вигляді. Вміти застосовувати цифрові технології та інструменти для співпраці та досягнення більш швидкого та ефективного надання медичних послуг та надання медичної допомоги із застосуванням телемедицини. Вміти ефективно співпрацювати, вирішувати спільні завдання, синхронно чи асинхронно працювати над спільною проблемою в професійному цифровому середовищі (лікар-лікар, лікар-пацієнт). Вміти передавати клінічну інформацію, результати досліджень та направлення, оцінювати ризики при передачі даних, формалізувати і здійснювати підготовку та обмін даними в межах закладу охорони здоров'я і сфери охорони здоров'я в цілому.	та учасників трудової взаємодії та комунікувати про виявлені порушення в роботі засобів цифрового зв'язку, форматів обміну даними та правил інформаційного обміну.	своєчасність обміну та якість цифрових даних.

Ц4 – здатність до використання цифрових інструментів, пристроїв та застосунків в сфері охорони здоров'я	Знати сучасні методи, технології та інструментальні (технічні) засоби цифрової терапії і моніторингу стану пацієнта за відповідною фаховою спеціалізацією; їх сфери застосування і обмеження, переваги і недоліки залежно від їх технічних параметрів і характеристик та особливостей стану пацієнтів. Знання особливостей застосування алгоритмів машинного навчання, штучного інтелекту, аналізу великих даних для підтримки прийняття клінічних рішень. Знати інтегровані цифрові технології на основі інтелектуальних (smart) систем, у тому числі вбудованих, мобільних, розподілених, мережевих систем (мобільних застосунків, телемедицини, засобів інтернету медичних речей тощо) для покращення діагностики, лікування пацієнтів. Знати і розуміти фізичну суть, теоретичні засади і особливості реалізації інноваційних підходів в ІТ: інтелектуалізованих роботів, віртуальної (VR) та доповненої (AR) реальності, 3D-моделювання, технології блокчейну тощо для отримання додаткової інформації про досліджуваний об'єкт, надання йому нових якостей, захисту даних	Вміти використовувати цифрові пристрої та інструменти загальної лабораторної і експрес діагностики в охороні здоров'я, пристрої діагностики функціонального аналізу і загальних фізіологічних показників. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні системи підтримки прийняття клінічних рішень. Вміти застосувати інтегровані цифрові технології на основі інтелектуальних (smart) систем, у тому числі вбудованих, мобільних, розподілених, мережевих систем (мобільних застосунків, телемедицини, засобів інтернету медичних речей тощо) для покращення діагностики, лікування пацієнтів. Вміти застосовувати інноваційні цифрові технології в робочому процесі. Вміти спрямовувати власне навчання та професійний розвиток за допомогою цифрових технологій та інструментів.	Інформувати та комунікувати відповідно до трудових функцій зі сторонами та учасниками трудової взаємодії.	Самостійно (або з учасниками трудової взаємодії) використовувати цифрові пристрої. Самостійно відповідати за своєчасність обміну та якість цифрових даних.

	тощо. Знати новітні цифрові технології навчання і наукових досліджень та особливості їх застосування у сфері охорони здоров'я.			

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями

Лікар судово-медичний експерт-цитолог без кваліфікаційної категорії та з наявною кваліфікаційною категорією (другою, першою або вищою) виконують увесь перелік трудових функцій, визначених розділом V цього стандарту. Відповідно вони повинні володіти повним набором компетентностей, необхідних для виконання цих функцій.

Трудова функція (умовне позначення)	Загальна назва професійних кваліфікацій у межах професійного стандарту: Лікар судово-медичний експерт-цитолог			
	Лікар судово-медичний експерт-цитолог	Лікар судово-медичний експерт-цитолог II кваліфікаційної категорії	Лікар судово-медичний експерт-цитолог I кваліфікаційної категорії	Лікар судово-медичний експерт-цитолог вищої кваліфікаційної категорії
	повна	повна	повна	повна
А	А1-А5	А1-А5	А1-А5	А1-А5
Б	Б1-Б5	Б1-Б5	Б1-Б5	Б1-Б5
В	В1	В1, В2	В1, В2	В1, В2
Г	-	-	Г1, Г2	Г1, Г2
Д	-	-	-	Д1
Е	Е1, Е2	Е1, Е2	Е1, Е2	Е1, Е2

Підвищення рівня професійної кваліфікації (присвоєння відповідної кваліфікаційної категорії) повинно передбачати поглиблення знань та вдосконалення умінь і навичок, визначених розділом VI цього стандарту, що має забезпечити поліпшення якості та ефективності виконання вищенаведених трудових функцій, зокрема, щодо здійснення судово-цитологічних експертиз у сфері охорони здоров'я тощо.

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1. Повне найменування розробника професійного стандарту

Громадська спілка «Українська федерація професійних медичних об'єднань», Галузева рада з розроблення професійних стандартів у сфері охорони здоров'я.

2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

3. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проєкту професійного стандарту

4. Реквізити висновку репрезентативних всеукраїнських об'єднань професійних спілок на галузевому рівні про погодження проєкту професійного стандарту

VIII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру

IX. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту